

KORONAVIROVÉ OBDOBÍ Z POHLEDU STAROSTKY

V lednu 2020 my občané matně registrujeme, že kdesi ve vzdálené Číně řádí jakýsi koronavirus, o kterém nikdo neumí, zřejmě spíš ani nechce říct, kde se vzal a jak přišel. Později se dozvídáme, že naši čelní představitelé už v tuto dobu měli jasné informace.

Únor - koronavirus se nekompromisně šíří z Itálie, kde bylo mistrovství v biatlonu, do mnoha zemí, na všechny světadíly včetně Evropy. V druhé polovině února premiér vlády ČR ujišťuje, že není důvod k nákupům ochranného materiálu, všeho je dostatek. Časem se dozvídáme, že Čína již v předstihu vykoupila z ochranných prostředků Evropu včetně ČR. Dne 1.3. - první nakažený v ČR. Dne 3.3. - ministr zdravotnictví veřejně připouští, že všeho dostatek není. Probíhá bilance respirátorů a ochranných pomůcek. Dne 6.3. vláda rozhodla o centralizovaném nákupu ochranných prostředků. České firmy se nabízejí, ale nesmějí nikomu jinému prodávat, než vládě a ta se k tomu nemá. My, zástupci měst a obcí i ostatní občané, začínáme tušit, že z centra toho mnoho nemůžeme čekat, jestli vůbec něco. Ženy sedají ke strojům a šijí roušky pro své blízké, další roušky nabízejí dalším potřebným, kterými jsou všichni. V mnoha případech jsou i zdravotnická zařízení vděčná za takto podomácku vyrobený ochranný prostředek. Městu Rovensko p.Tr. ušila nejprve 300 kusů roušek, poté dalších 800 kusů roušek firma LKV Lomnice nad Popelkou a to pouze za režijní náklady. Roušky vydáváme ve třech výdejních dnech. Později, když jich máme dostatek, vydáváme na požádání i nadále. Dne 14.3. premiér do televize tvrdí, že všichni zdravotníci mají respirátory a vůbec neví, že ženy šijí roušky látkové. Nevím, ale asi je někde chyba. Naše paní doktorka a náš zubní lékař mají jenom ty své jednorázové roušky. O respirátorech se jim může jenom zdát. Dne 15.3. je ustanovený ústřední krizový štáb, do kterého jsou přizváni už i **odborníci**. Konečně! Od toho data postupně cítím, že opatření, i když jsou občas protichůdná a zmatená, mají smysl a situace se dostává pod kontrolu. Dne 16.3. je vyhlášen nouzový stav. Uzavírají se hranice, omezuje se vycházení, nosíme roušky, více se myjeme a dezinfikujeme. Školy jsou zavřené, většinou i školky, restaurace, úřady,.... Život a pohyb lidí se maximálně utlumuje. Je to potřeba, abychom dostali nákazu pod kontrolu. V této době je již dávno jasné, že co si neseženeme sami, to nebudeme mít. Ale kde to vzít, když nám čínští obchodníci všechno vykoupili již počátkem roku? V tuto dobu zavíráme i náš městský úřad. Občanům nabízíme donášku léků, nákupů, telefonní linky pro komunikaci a řešení potřeb. Snažíme se dobře zorientovat v situaci, nastavit pravidla a připravit se na další dění. Je to složité. Na můj e-mail chodí velké množství mnohostránkových nařízeních, pokynů, nových zákonů. Mnohdy stejné ze čtyřech zdrojů. Tyto se za několik dnů zase mění. Nejdůležitější informaci se pak paradoxně dozvídám z televize. Je velice těžké se v tomto zmatku orientovat, nepanikařit a zároveň nic nepodcenit. V tuto chvíli nastupují konzultace mezi starosty. Každý má nějaký poznatek, něco zachytí, něco nějak dělá a hlavně, rád se o to podělí. Dne 19.3. pan prezident ve svém standartně pojatém projevu děkuje Čínské lidové republice, že nám tak hezky pomáhá. Rozumějme, prodává ochranné prostředky a to pěkně drazo. Ano, je to opravdu mega obchod. Napadá mě, že jsem nezaznamenala dík z Číny, když Česká republika dne 2.3. armádním speciálem odeslala Číně 9 tun zdravotnického materiálu jako humanitární pomoc (my samozřejmě zdarma). Krizový štáb Libereckého kraje (LBK) v čele s hejtmanem Martinem Půtou, zajišťuje v Severochemě, později v Čepu, dezinfekční roztok na ruce. Výroba a distribuce se pomalu rozjíždí od 20.3. po 3 litrech na obec, postupně rychleji. Je to nejprve sice malé množství, ale díky tomu začátkem dubna již můžeme doplňovat dezinfekční nádoby v našich obchodech. Co se týká dezinfekcí na úklid, dezinfekční mýdla atd., nám všem Roveňákům pomohli Kottkovi ve své prodejně. Přestože byly všude dezinfekční prostředky skoupeny, oni vždycky někde něco sehnali. Jak to dělali, opravdu nevím. Jako první nám s ochrannými prostředky pomohl náš vietnamský spoluobčan Michal, který nabídl zdarma 700 roušek, které byly vydány lidem. Dne 27.3. jsme obdrželi 100 kusů respirátorů od poslance Petra Beitla. Dne 3.4. jsme dostali od LBK 100 kusů nano filtrů do roušek (myšleno pro pracovníky v 1.linii, pečovatelské domy, hasiče, úřad), postupně jsme dostali další nanofiltrů. Stále je to ale pro 1. linii. Potřebuji něco sehnat pro občany, hlavně ty starší. Ne pro denní použití, ale když jdou do obchodu, kde je větší kumulace lidí. Přicházejí trochu smutné Velikonoce, které jsou tentokrát bez koledníků. Ulice jsou liduprázdné. Nevadí, o tom život není. Vynahradíme si to později. Oč jsou liduprázdnější ulice, o to příroda praská ve švech. Lidé užívají přírodu, bez roušek, pohromadě. Uvidíme, co to do 14 dnů udělá. Od toho se budou zřejmě odvíjet další rozvolnění nebo naopak restrikce. Je více než týden po Velikonocích a žádný zásadní nárůst nakažených není zjištěn. Vypadá to, že se omezení rozvolní. Dne 23.4. Městský soud v Praze zrušil dvě mimořádná opatření o omezení volného pohybu osob a dvě mimořádná opatření o omezení

maloobchodního prodeje, která neoprávněně vydalo Ministerstvo zdravotnictví. Tak to je tedy pecka. Takhle se obchází zákony v nejvyšších kruzích! Bude zajímavé, jestli někdo využije téhle odhalené kličky a přihlásí se o náhradu škody. Soud dal termín do 27.4., aby vláda měla čas zareagovat. Od 27.4. je platný nový scénář na postupné rozvolňování. Tomuto snad už můžeme věřit. Po celou dobu panuje mezi většinou starostů okolních i vzdálených obcí a měst ohromná vstřícnost a podpora. Vzájemně si příležitostně sdělujeme poznatky, kontakty, způsoby řešení. Neuvěřitelná je i vstřícnost některých občanů. Ať už to bylo šití roušek, dodávka ochranných prostředků, nabídka pomoci s donáškou nákupů, obědů starším lidem, linky pomoci atd. Opět se projevilo, že když jde do tuhého, umíme si v těžkých chvílích nezištně a upřímně pomáhat. Po Velikonocích se podařilo sehnat kontakt na dodávku nanofiltru v metráži. Zásilka dorazila ve čtvrtek 23.4. Je třeba připravit na předání občanům. V pondělí ráno stříháme tuto tkaninu na metrové díly, a to na vydezinfikovaném stole, vydezinfikovanými nůžkami, za použití roušek a rukavic. Máme připraveno a od 8 hodin ráno předáváme občanům. Zájem ze strany občanů je. V dubnu máme v souladu s celostátním uvolňováním otevřeno zatím velice omezeně, ale od května úřadujeme v pondělí a středu 8:00-12:00 a 13:00-17:00. Zatím většinu věcí vyřizujeme v chodbě s ochranným sklem. Pro obě strany trochu nepříjemné, ale je to začátek. Nouzový stav je prodloužen do 17.5. s tím, že se postupně život uvolňuje. Od května otevíráme informační centrum a začínáme provádět na zvonici. Od 11.5. spouští provoz mateřská škola, ale s přísnými hygienickými opatřeními. Základní škola podle pokynů ministerstva začne fungovat později. Po 25.5. můžeme spustit i provoz rekreačního střediska na Paldě. Bohužel díky situaci a s tím spojenými vládními nařízeními jsme přišli o velké množství zákazníků z řad škol. To je velká škoda, ale třeba bude dobré léto. V červnu budeme pokud možno již fungovat normálně. Co to je ale normálně? Spousta firem a živnostníků padla a ještě padne. Udrží se velké firmy, koncerny. Bohužel vše jede řízeným samospádem opět k centralizaci. Jsem ale optimista a věřím v adaptabilitu a šikovnost českých lidí. Věřím v jejich šikovnost a hrdost. Věřím, že nedopustíme nástup totalitní moci a udržíme si to, co jsme si v roce 1989 vydobyli, tj. svobodu a demokracii.

Závěrem bych chtěla poděkovat Vám všem, kteří jste nabídli jakoukoli pomoc. Ať už šití roušek, donášku jídla, zkrátka cokoli, co bychom mohli potřebovat. Zvláště v začátcích tohoto období byly takové nabídky pro mě velice emotivní, překvapující a zároveň byly oporou, protože běžně se s tím nesetkávám. Někteří jste nabídli konkrétní věci, jako dezinfekční prostředky, ochranné prostředky. Mnohdy jsme nabídku nevyužili, ale všechny tyto nabídky byly oporou v nelehké době. Ráda bych vyjmenovala některé z Vás: Pan Baloun (Výlety balonem) – dezinfekce, roušky. Vietnamec Michal – jednorázové roušky. Paní Kolnerová, sl. P.Horáková, paní Procházková – šití roušek. Paní Bémová (Jiráskova ul.) – ochranné štíty. Poslanec P.Beitl – respirátory. Manželé Kottkovi – sehnali nemožné – dezinfekční mýdla a úklidové prostředky. Pan Pyšl (Štěpánovice) – balení obědů pro donášku. Matouš a Alžběta Jaluškovi nabídli potřebným psychologickou a pastorační pomoc. Pavlík Jíra – donáška obědů, roznos letáků. Svou pomoc nabídly i naše spolky – TJ Sokol a SDH Rovensko. Bylo by nefér nepřipomenout, že důležitou oporou byl krizový štáb Libereckého kraje v čele s hejtmanem Martinem Půtou, který dokázal sehnat dezinfekci i nanofiltry, které byly distribuovány do zdravotnických zařízení, domovů důchodců, do města i obcí..... A právě na úrovni kraje veškerá pomoc a podpora pro obce končila. Z vyšších sfér nebylo skutečně nic.

Říká se, že všechno zlé je pro něco dobré. Platí to i tady. Toto období bylo pro nás velkým poučením. Nikdo z nás se s takovouto situací nesetkal. Přišla nečekaně, nikdo nebyl připraven. Nutno říct, že nás důkladně prověřila, odkryla naše silné i slabé stránky, mnohdy i charaktery. Každý z nás může, ale hlavně měl by, se z toho poučit.

V Rovensku p.Tr., 15.5.2020

Jiřina Bláhová, starostka